

Bunun Adı Findel • Andrew Clements

Resimleyen: Brian Selznick • Türkçesi: Mine Kazmaoğlu •

Çocuk Kitaplar • Roman • 112 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

OYUNLAR • OKUMA KÜLTÜRÜ • İLETİŞİM • SOSYAL İLİŞKİLER • ERDEMLER

dilbilim • sözcükler • sözlük • kitaplar • kurallar • iletişim araçları • okul yaşamı • yaratıcılık • araştırmak • ödev • merak • arkadaşlık • öğretmen-öğrenci iletişimi • Findel Gizemi • kelime oyunu

Dünya çocuk edebiyatında önemli bir yere sahip olan **Andrew Clements**, özellikle okul yaşamına ilişkin temalar ve öğrenci-öğretmen iletişimi üzerine kurguladığı romanlarıyla tanınıyor. Yazarın tüm dünyada çok okunan bu ödüllü romanı, yaşayan, değişen ve gelişen bir olgu olan dillerin yeni kavramları tanımlamak için yeni sözcüklerle nasıl zenginleşebileceğini zekice bir kurguyla anlatıyor; kuralların anlamını gerçekçi bir gözle sorguluyor. Çocukta dil konusuna farkındalık yaratacak, onu araştırma yapmaya, proje geliştirmeye ve öğrendiği her yeni şeye eleştirel gözle bakmaya özendirecek bir başyapıt.

Beşinci sınıfın en acar çocuklarından Nick, olmadık sorularla ders kaynatmada ustadır. Ancak, çetin ceviz dilbilgisi öğretmeni onun oyununa gelmez ve sözcüklerin nereden kaynaklandığı üzerine bir rapor hazırlamasını ister. Öğrendiklerinden çok etkilenen Nick bunları sınamak için parlak bir fikir bulur: Kalem yerine findel demeye başlar. Hiçbir anlamı olmayan sözcük önce okulda, sonra kasabada hızla yayılır, televizyonlara konu olur. Nick'in masum oyunu hiç ummadığı sonuçlara yol açacaktır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Nick, sınıfınızda olmasını isteyeceğiniz bir öğrenci tipi mi? Farklı enerjisinin yol açabileceği olumlu ve olumsuz her durumu düşünerek yanıtlamaya çalışın.
- 2- Dilbilgisi ve edebiyat öğretmeni Bayan Granger'i farklılaştıran özellikler neler? Nick 5. sınıfa başlamadan önce, Bayan Granger'in eve gönderdiği mektuba ailenin yorumu ne oluyor? Siz olsanız böyle bir mektubu nasıl değerlendirirsiniz?
- 3- Ders kaynatmada uzman olan Nick'in taktikleri neden Bayan Granger'da sonuç vermiyor? Bayan Granger fazla mı akıllı?
- 4- Nick sözlük araştırma raporunu sunarken, Bayan Granger'la aralarında diğerlerinin fark etmediği nasıl bir etkileşim oluyor? Bu sunuma verdiği tepkiler, Bayan Granger'in eğitimlik performansına ilişkin neler düşündürüyor?
- 5- "Findel" sözcüğü nasıl ve hangi çağrışımdan doğuyor? Nick, bu sözcüğü seçerken ne derece bilinçli? Yerde olsanız, siz hangi sözcüğü yakıştırdınız?
- 6- "Findel" in mantığına ne diyorsunuz? Findel, Nick'in, Bayan Granger'e meydan okuma aracı mı? Findel sözcüğü nasıl oluyor da öğrenciler arasında hızla yaygınlaşıyor? Bayan Granger, bu sözcüğü nasıl yorumluyor?
- 7- Okul müdürü, findel, kurallar, otorite sözcüklerini nasıl bir araya getiriyor? Nick'in anne ve babası oğlunun şikâyet edilmesine ve findel sözcüğüne ne tepki veriyor? Sizce findel bir saygısızlık meselesi mi?
- 8- Müdür Bayan Chatham, neden gazeteci Judy Morgan'ın findel olayını araştırmasını engellemiyor? Konu gazeteler için neden önemli? Judy Morgan, yazısında konuya nasıl bir yorum getiriyor?
- 9- Nick, gazetedeki haberden sonra kahraman olmanın bedeli olduğunu nasıl anlıyor? Sizce bu olumlu mu, olumsuz bir bedel mi?
- 10- CBS televizyonu findeli, quiz sözcüğüyle nasıl ilişkilendiriyor? Bud Lawrence'ın findele yaklaşımını nasıl yorumlamak lazım?

- 11- 5. sınıfın son aylarında Nick'teki durgunluk neye bağlanabilir? Bayan Granger'in tatil öncesi Nick'le yaptığı konuşma eğitmen olarak onun hangi yönlerini ortaya koyuyor?
- 12- Ortaokul yıllarındaki Nick'in kişilik özellikleri için neler söylenebilir? Lise ve üniversite yıllarında bu özellikler ne kadar değişiyor? Kazandığı servet hayata bakışını nasıl etkiliyor?
- 13- Öğretmen-öğrenci arasındaki mücadelenin kazananı kim? 10 yıl sonra Bayan Granger ile Nick'in yaşadıklarını her ikisi yönünden ayrı ayrı yorumlayın.

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Yazma:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılın. Her grup, muhabir Judy Morgan gibi bir gazeteci olduğunu varsayarak findel konusuyla ilgili bir haber yazsın. Yazıyı çizim ve fotoğraf gibi görsellerle zenginleştirerek sunum biçiminde paylaşılsın. Hazırlanan her haberdeki sözcük seçiminin dikkat çekicilik ve amacını gerçekleştirme konusundaki etkisini sınıfça tartışın.
- **Tartışma:** Nick, okul yaşamının kurallarından hoşlanmıyor. Acaba okulda, evde, kentte, dünyada kurallar olmasa yaşam nasıl olurdu? Kuralların neden konduğunu, sistemler ve düzenler için önemini sınıfça tartışın. Konuyla ilgili olumlu-olumsuz örnekleri kullanarak, herkesin görüş bildirdiği bir beyin fırtınası gerçekleştirin. Sonunda kurallarla ilgili bir dizi önerme belirleyip yazarak, okulun görünür yerlerine asın.
- **Canlandırma:** 53 ve 56. sayfalarda Nick ve Bayan Granger arasında geçen konuşmayla 104 ve 107. sayfalar arasında Bayan Granger'in yazdığı, Nick'in okuduğu mektubu gönüllü öğrencilerle canlandırın. Konuşmada tarafların, mektubu yazarken Bayan Granger'in, okurken Nick'in aklından neler geçtiğini, nasıl duygular içinde olduklarını tartışın.
- **Yarışma:** Öğrencilerden her biri, en az 6 harfli herhangi bir sözcüğün anlamını vererek diğer bir öğrenciden sözcüğü bulmasını istesin. Yanıt verecek olan ya doğrudan sözcüğü bilir ve 5 puan kazanır ya da sorana 1 puan vererek bir harf satın alır. Bir sözcük için en fazla 4 harf satın alınabilir; harflere rağmen bulamayan ya da yanlış bilen elenir. En az 2 tur yapılacak yarışma sonunda en yüksek puanları alanlar ödüllendirilir.
- **Sunum:** Önce sınıfça yaratıcılığın ne olduğunu irdeleyin. Sonrasında gruplara ayrılın ve her grup, büyükçe bir ataçın ya da bir kurşunkalemin nerede ve nasıl yaratıcı biçimlerde kullanılabileceğini örnekleyerek listelesin. Her grup çalışma sonucunun sunumunu yaptıktan sonra hep birlikte sunumların ne derece özgür ve yaratıcı olabildiğini değerlendirin.
- **Araştırma:** Bayan Granger'in, Nick'e verdiği ödevi sınıfça yineleyin. "Sözlükler nasıl oluşturuluyor; başka başka sözlüklerden mi kopyalanıyor?" Öğrenciler arasında işbölümü yaparak kalın kalın sözlüklerin nasıl yaratıldığını, ne kadar ayrıntılı ve zorlu süreçler gerektirdiğini derinlemesine araştırın.
- **Söyleşi:** Sınıfa (ya da ekrana) bir dilbilimci davet edin. Dilin evrimi, kirlenmesi, yenilenmesi, zenginliği-zenginleşmesi gibi temel konularda söyleşin. Buluşmadan önce herkes sorularını belirlesin; yineleme olmaması için, kimlerin neler soracağı hazırlık aşamasında saptansın.
- **Oyun:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılın. Her grup değişik bir dilde söylenmiş sözlü bir müzik parçası bulsun. Ön bilgi vermeden parçayı diğerleriyle paylaşarak hangi dilde söylendiğini sorsun. Bilen gruplar hangi ayrıntıları değerlendirdiklerini anlatsın. Dil-müzik birleşimi tartışılsın. Bütün gruplar tamamlanınca en az 3 parçayı doğru tahmin eden gruplar zafer dansı yapsın.